

Saksframlegg

Til: Forretningsutvalget
Fra: Direktøren

Dato: 04.02.2020
Vår ref (saknr): 19/00245-50

STØTTE TIL PARTIER SOM STILLER LISTE VED KOMMUNESTYREVALG

Saken gjelder:

Bystyret i Oslo utbetaler årlig en partistøtte til partier som stiller liste ved kommunestyrevalg («stemmestøtte»). Denne støtten kommer i tillegg til støtten til partigruppene i bystyret. Partiorganisasjonene i Oslo mottar også statsstøtte, bestemt ut fra Lov om visse forhold vedrørende de politiske partiene (Partiloven).

Tidligere Reglement for bistand til partigruppene i bystyre og til partier som stiller liste ved kommunestyrevalg hadde i punkt 15 bestemmelser om økonomisk bistand til partier som stiller liste ved kommunestyrevalg:

Partier som stiller liste ved kommunestyrevalg mottar kr 6, 99 pr. velger.

Tilskuddet overføres direkte til partiet og er ikke å anse som støtte til partigruppene i bystyret.

Tilskuddet overføres i januar.

Ved reglementsrevisjonen i 2019 ble bestemmelsen om «stemmestøtten» tatt ut. Bakgrunnen for dette fremgår av saksfremlegget:

Det foreslås at ordningen med utbetaling av kommunalt tilskudd til partier som stiller liste ved kommunestyrevalg tas ut av reglementet. Reglementet vil dermed bare gjelde den støtten partigruppene i bystyret mottar. Navnet på reglementet foreslås endret i tråd med dette. Bystyrets sekretariat vil håndtere utbetalingen til partiene som før.

Om «stemmestøtten»

Støtten som bystyret har gitt i en årrekke har vært en stemmestøtte til alle partier som stiller liste ved kommunestyrevalget. Tilskuddet overføres direkte til partiet årlig, og beløpene har blitt prisjustert etter kommunens prisdeflator.

Partiorganisasjonene og partigruppene i bystyret er som kjent to ulike juridiske enheter. «Stemmestøtten» har blitt utbetalt til partiorganisasjonene til alle partier som har stilt liste ved kommunestyrevalget uten at det har ligget noen form for betingelser for støtten eller kontroll med hvem som mottar den eller hva den har vært brukt til.

Sammenligning med den statlige støtten

Partiloven regulerer finansiering av de politiske partienes organisasjoner både på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. Loven sier at en kommuneorganisasjon kan søke om stemmestøtte (statsstøtten). Søknaden kan bare komme fra et organisasjonsledd som er del av et registrert parti. Søknad om statsstøtten gjelder for hele perioden, men bekreftelse på bankkonto/kontoinnehaver og disposisjonsrett må gis årlig. Alle lokale partiledde som søker om statsstøtte har (eventuelt forenklet) regnskapsplikt, og skal innberette om inntekter og kostnader.

I Oslo blir «stemmestøtten» utbetalt automatisk. Det er ikke stilt krav om at partiorganisasjonen har aktivitet eller gyldige tillitsvalgte. Det har heller ikke vært stilt krav om rapportering på bruken av støtten.

Vurdering – behov for regelverk

Mangelen på regelverk knyttet til utbetaling og kontroll av den kommunale «stemmestøtten» gjør at det kan være utfordrende i enkelttilfeller å vite om midler kommer riktige vedkommende i hende og det er heller ikke mulig å kontrollere hva støtten blir brukt til.

Dersom det oppstår strid om hvem som representerer et parti eller en liste i en valgperiode etter et valg har vi ingen regler som angir hvordan det skal håndteres. Det er heller ingen krav til, eller kontroll med, at et parti som har stilt liste ved kommunestyrevalget skal være aktivt etter valget for å få støtten.

Bystyrets sekretariat vil derfor anbefale at det innføres samme krav til å få den kommunale «stemmestøtten» som Partiloven stiller for å få den statlige støtten. Kravet oppfylles ved at bekreftelse på at partiorganisasjonen har fått innvilget statsstøtte vedlegges søknaden om kommunal støtte. Det bør stilles krav om at opplysningene bekreftes årlig som for den statlige støtten.

Spesifikt understreker Partiloven at et parti(navn) skal registreres i Partiregisteret i Brønnøysund. Den som er registrert i registeret har enerett til å stille valgliste under det registrerte navnet. Det anbefales at Oslo følger denne lovregelen for å ta stilling i saker der det er tvil om hvem som representerer et parti og har krav på stemmestøtten. Ved å følge Partiloven vil valgliste uten (parti-)organisasjon ikke ha krav på stemmestøtte.

Det foreslås at partiorganisasjonene skal sende kopi av regnskap til Oslo bystyre med den samme oppstilling som partiloven krever for å kunne kontrollere at pengene er brukt i tråd med intensjonen.

Bystyrets sekretariat vil fortsatt ha ansvaret for saksbehandling og utbetaling av støtten.

Direktøren anbefaler at endringene legges til grunn ved utbetaling av støtte til partier som stilte liste ved kommunestyrevalget i 2019. Det innebærer at partiene ikke får utbetalt støtten i januar slik praksis har vært. Utbetalingen skjer når søknader med dokumentasjon er mottatt og behandlet.

Direktøren anbefaler forretningsutvalget å innstille til bystyret å treffe følgende vedtak:

1.
Bystyret yter årlig støtte til politiske partiers organisasjoner i Oslo.
2.
Det skal ikke knyttes betingelser til støtten som kan komme i konflikt med de politiske partienes selvstendighet og uavhengighet.
3.
Partier som har stilt liste til kommunestyrevalg i Oslo kan søke om støtte. Støtten er på kr 7,00 pr. godkjent stemme ved valget. Partiene søker en gang for hele valgperioden, men opplysninger gitt i søknaden må bekreftes hvert år tilsvarende som for statsstøtten.
4.
Kravene for å få innvilget støtte er tilsvarende som for den statlige støtten innvilget etter Lov om visse forhold vedrørende de politiske partiene (Partiloven). Bekreftelse på innvilget statsstøtte vedlegges søknaden.
5.
Partiorganisasjon som mottar kommunal støtte skal sende kopi av regnskap etter samme oppstilling som partiloven krever.
6.
Støtten overføres årlig i januar eller så snart søknad/bekreftelse av opplysninger er mottatt og behandlet. Støtten reguleres årlig etter den prisdeflator som benyttes i kommunens driftsbudsjett.
7.
Søknader om kommunal støtte til politiske partiers organisasjoner behandles av Bystyrets sekretariat som også foretar utbetaling av støtten.